

УКРАЇНА

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПРОЕКТ РІШЕННЯ

**Про затвердження регіональної Програми
розвитку агропромислового комплексу Одеської області
на 2019-2023 роки «Аграрна Одещина»**

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити регіональну Програму розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2023 роки «Аграрна Одещина» (далі - Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації при формуванні обласного бюджету на 2019-2023 роки враховувати потребу в асигнуваннях для реалізації заходів Програми.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань агропромислового комплексу.

*Проект рішення обласної ради
підготовлено управлінням аграрної
політики Одеської облдержадміністрації
та внесено головою обласної
державної адміністрації*

**Регіональна програма
розвитку агропромислового комплексу Одеської області
на 2019-2023 роки «Аграрна Одещина»**

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Сільське господарство являється надійним фундаментом української економіки. Застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур і виробництва продукції тваринництва, створення необхідних умов для розвитку ринкової інфраструктури, малого та середнього бізнесу в аграрній сфері, залучення інвестицій та поліпшення ресурсного забезпечення агроваровиробників сприятимуть ефективному функціонуванню високопродуктивного аграрного виробництва, підвищенню конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках, покращенню рівня життя сільського населення, будуть надійною гарантією продовольчої безпеки регіону.

За попередній період вдалося не тільки стабілізувати, але й наростити виробництво таких важливих видів продукції сільського господарства, як зерно, соняшник, виноград, плоди та ягоди, про що свідчать дані Головного управління статистики в Одеській області за останні 5 років.

Виробництво основних видів сільськогосподарської продукції
в усіх категоріях господарств Одеської області у 2013-2017 роках (тис. тонн)

Види продукції	Роки				
	2013	2014	2015	2016	2017
Зерно	3670,8	3677,2	3489	4403,3	4264,9
Соняшник	777,2	673,6	755,3	1004,2	903,9
Овочі	407,6	437,8	436,5	348,8	287,6
Виноград (в сг пп)	162,7	148,7	121,1	135,8	153,2
Плоди та ягоди	82,9	74,0	85,0	85,1	90,1
М'ясо	70,2	71,1	73,5	69,9	67,4
Молоко	402,3	406,2	385,3	363,3	348,6
Яйца (млн.шт.)	355,1	356,6	355,0	322,4	305,2

Намітилась тенденція до зростання обсягів виробництва продукції харчової та переробної промисловості. Поступово оновлюється та модернізується парк сільськогосподарської техніки. Впроваджуються у виробництво сучасні інтенсивні технології, нові сорти рослин, високопродуктивні породи тварин і птиці. Удосконалюється структура посівних площ, створюються нові робочі місця, підвищується рівень життя сільського населення.

Ефективний розвиток аграрного сектору економіки являється запорукою продовольчої безпеки регіону, сприяє підвищенню рівня життя жителів сіл та міст області.

Напрями та заходи даної Програми будуть спрямовані на розв'язання наступних першочергових актуальних питань:

- підвищення ефективності роботи аграрної галузі економіки шляхом впровадження сучасних ресурсо- та вологозберігаючих, екологічно безпечних, технологій виробництва сільськогосподарської продукції;
- підвищення ефективності використання зрошуваних земель;
- підвищення родючості ґрунтів;
- створення сучасної селекційно-насінницької бази аграрного виробництва;
 - збільшення урожайності сільгоспкультур та продуктивності худоби і птиці;
 - розвиток овочівництва і картоплярства, виноградарства і садівництва;
 - нарощування чисельності поголів'я худоби та птиці;
 - розвиток кооперації на селі, створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- сприяння сталому розвитку малого та середнього бізнесу в аграрній сфері, фінансову підтримку малого бізнесу та малих аграрних підприємств;
- підвищення рівня конкурентоспроможності виробленої продукції, впровадження безвідходних технологій виробництва;
- покращення умов праці та рівня життя мешканців сіл;
- організацію і проведення інформаційно-виставкових та дорадницьких заходів в аграрній сфері.

2. Визначення мети Програми

Основною метою Програми являється розвиток високопродуктивного аграрного виробництва, ефективне функціонування аграрної галузі, ринкової інфраструктури, створення умов для успішного розвитку малого та середнього бізнесу в аграрній сфері, забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки виконання Програми

Розвиток агропромислового комплексу буде забезпечуватись шляхом:

- максимального сприяння реалізації інноваційних та інвестиційних проектів;
- впровадження інтенсивних, ресурсозберігаючих, безвідходних технологій виробництва продукції;
- оптимізації структури посівних площ основних сільськогосподарських культур на основі науково-обґрунтованих рекомендацій з урахуванням природно-економічних зон;
- раціонального використання зрошуваних земель;
- впровадження сучасних сортів, гібридів рослин, порід худоби та птиці, покращення насінництва і племінної справи;

- науково-методичного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поширення інформаційно-комунікаційних технологій, виставкової діяльності та дорадницьких послуг;

- підвищення генетичного потенціалу худоби та птиці, запровадження сучасних технологій виробництва тваринницької продукції.

Фінансування заходів Програми буде здійснюватись за рахунок:

- власних коштів товаровиробників;
- коштів місцевого бюджету;
- кредитних ресурсів комерційних банків;
- інших, не заборонених законодавством, джерел фінансування.

Загальне прогнозне ресурсне забезпечення виконання Програми наведено у додатку 2.

Конкретні обсяги фінансування Програми за рахунок коштів обласного бюджету затверджуються щорічно рішенням обласної ради про обласний бюджет в межах наявного фінансового ресурсу.

Порядок фінансування заходів Програми, передбачених пунктами 1-16 додатку 3 «Напрямки діяльності та заходи регіональної Програми розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2023 роки «Аграрна Одещина» визначається головним розпорядником бюджетних коштів.

Програма середньострокова, розрахована на період з 2019 по 2023 рік. Її виконання поділено на два етапи.

На першому етапі (2019-2020 роки) передбачається забезпечити ефективне функціонування аграрної галузі, розвиток ринкової інфраструктури, покращити ресурсне забезпечення сільськогосподарського виробництва, підвищити урожайність, стабілізувати рівень поголів'я худоби та птиці.

На другому етапі (2021-2023 роки) заплановано збільшити обсяги виробництва продукції, поліпшити умови праці, покращити рівень життя мешканців села, активізувати впровадження у виробництво сучасних прогресивних технологій, досягнень науки і передового досвіду та вжити додаткових заходів щодо раціонального використання зрошуваних земель, розвитку сільськогосподарської обслуговуючої і виробничої кооперації.

4. Напрями діяльності та заходи Програми

Заходи Програми спрямовуються на забезпечення стабільного розвитку агропромислового комплексу області. Реалізація напрямів програми здійснюватиметься відповідно до розпоряджень голови обласної державної адміністрації та порядків використання бюджетних коштів розроблених згідно з чинним законодавством.

Програмою передбачається можливість часткового здешевлення вартості придбання сільськогосподарської техніки, машин, устаткування, що застосовується у виробничих процесах, як в рослинництві, так і в тваринництві, а також кредитів залучених в галузь.

Важливе значення для стабільного розвитку сільського господарства має раціональне використання зрошуваних земель, які займають майже 11% сільськогосподарських угідь. Програмою передбачено можливість часткової компенсації витрат на придбання нових дощувальних машин, здешевлення електроенергії, що використовується для подачі води на зрошення.

У зв'язку з глобальними змінами клімату, значним резервом в нарощуванні обсягів виробництва сільськогосподарської продукції є впровадження сучасних сортів і гібридів сільгоспкультур, адаптованих до вирощування в умовах недостатнього вологозабезпечення та підвищеного температурного режиму, перш за все сортів основної продовольчої культури – озимої пшениці з високими показниками якості, що характеризується, як «сильне» і «екстрасильне» зерно, з груповою і комплексною стійкістю до поширених захворювань.

Важливим чинником також є покращення насінництва та розвиток племінної справи у тваринництві. За рахунок своєчасного сортозаміщення та використання якісного високорепродукційного і елітного насіння можна збільшити врожайність сільгоспкультур на 10-15%, а за рахунок закупівлі племмолодняку худоби і птиці підвищити продуктивність тварин у 1,2-1,5 рази.

Програма передбачає можливість часткової компенсації витрат на придбання базового (елітного та суперелітного) насіння, племінного молодняку худоби і птиці, а також фінансування розробок по створенню нових сортів пшениць з високими показниками якості зерна, пристосованих до вирощування у степовій зоні України

Для сталого розвитку агропромислового комплексу області важливе значення має збереження існуючого ресурсного потенціалу тваринництва, насамперед маточного поголів'я корів та овець. На протязі тривалого часу виробництво основних видів тваринницької продукції є малорентабельним або збитковим. Щоб стимулювати товаровиробників утримувати та нарощувати поголів'я великої рогатої худоби, овець і ярок в Програмі передбачено можливість часткової компенсації витрат за даним напрямком.

Значну роль в економіці регіону відіграє виноградарство і виноробство. Передбачається виділення бюджетних коштів на створення умов для виробництва в області вин контрольованих найменувань за походженням (КНП), моніторинг стану виноградних насаджень і ведення кадастру виноградників, створення регіональних географічних зазначень у загальній Системі Географічних Зазначень України для вин та винограду, що підвищить ефективність заходів протидії фальсифікації виноматеріалів.

Розвиток сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів поряд зі створенням додаткових робочих місць, вирішує питання активізації можливостей особистих підсобних господарств до збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, особливо в таких трудовитратних галузях, як тваринництво, овочівництво, баштанництво, плодоягідництво, налагодження збуту та переробки продукції виробленої в господарствах населення. З метою підтримки обслуговуючої кооперації на селі, Програма передбачає можливість часткового здешевлення вартості придбання кооперативами техніки та устаткування необхідних для забезпечення їх діяльності.

Інформування товаровиробників щодо досягнень науки, передового досвіду з метою впровадження прогресивних технологій направлених на енерго-, ресурс- і волого збереження через проведення науково-практичних конференцій, семінарів, нарад, дорадництво, створення та видання посібників, рекомендацій, буклетів, організація виставково-ярмаркових заходів з метою популяризації та просування виробленої продукції на внутрішньому і світовому

ринках відіграють надзвичайно важливу роль в сучасному агровиробництві. Програма передбачає можливість бюджетної підтримки даних заходів.

Питання охорони, відтворення та збереження родючості ґрунтів в умовах інтенсивного ведення господарської діяльності надзвичайно актуальні. Програмою передбачено часткову компенсацію витрат суб'єктів господарювання на створення і утримання сидеральних і чорних парів, полезахисних лісосмуг, гіпсування ґрунтів, консервацію земель, внесення органічних добрив, посів багаторічних трав, сої, зернобобових культур, що сприятиме збереженню та покращенню родючості ґрунтів.

Важливою складовою сільськогосподарського виробництва є розвиток органічного сільського господарства, біологічних методів захисту рослин. На світовому та внутрішньому ринках продовжують зростати обсяги продажу органічних продуктів. Органічне сільське господарство суттєво зменшує застосування хімічних засобів захисту рослин, мінеральних добрив, покращує структуру ґрунту, захищає водні ресурси, мінімізує фактори, що спричиняють зміну клімату та підтримує біорізноманіття.

Враховуючи переваги органічного землеробства, збільшення попиту населення на здорові та безпечні харчові продукти, швидке та стабільне зростання обсягів міжнародної торгівлі органічними продуктами, Програмою передбачено можливість бюджетної підтримки виробників органічної продукції з метою популяризації органічного сільського господарства та розвитку органічного сектору аграрної економіки.

Серед заходів по збереженню родючості ґрунтів важлива роль відводиться розширенню площ посівів зернобобових культур, перш за все нуту, гороху та сочевиці. Крім ґрунтозахисних властивостей, зазначені культури являються важливим чинником при забезпеченні потреб населення в рослинному білку. Програмою передбачено можливість виділення коштів на селекційну роботу по виведенню нових сортів зернобобових культур.

Через значне скорочення посівів овочевих культур та картоплі помітно знизилось виробництво овочів. У Програмі передбачені кошти для дотації посівних площ овочевих культур і картоплі, що стимулюватиме сільгосптоваровиробників займатись овочівництвом та картоплярством.

З метою створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу в сільській місцевості Програмою передбачено можливість пільгового кредитування суб'єктів господарювання в агропромисловому комплексі для реалізації наявних у них бізнес-планів. Кредитування буде проводитись на зворотній основі, сума кредиту не повинна перевищувати 50% від загальної вартості бізнес-плану, а термін погашення кредиту не може перевищувати 3-5 років.

Одеська область найбільший виробник винограду та вина в державі. У регіоні працює понад 40 виноробних підприємств. В результаті їх виробничої діяльності щорічно накопичується біля 50 тис. тонн відходів виноробної промисловості (виноградна вичавка), які, при впровадженні сучасних технологій переробки, можуть бути цінною сировиною для подальшого виробництва виноградної муки, олії та ще майже 50 інших видів корисної продукції.

Програмою передбачена можливість фінансування заходів направлених на розробку технології безвідходного виноробства та створення регіонального кластеру по переробці виноградних вичавок.

Напрями діяльності та заходи регіональної Програми наведені у додатку 3.

5. Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання Програми дасть можливість забезпечити сталий розвиток агропромислового комплексу регіону, підвищити ефективність виробництва, покращить забезпечення населення продуктами харчування, сприятиме зростанню рівня життя та доходів жителів села.

За результатами виконання Програми передбачається:

- нарощування виробництва продукції сільського господарства в обсягах:

Найменування сільськогосподарської продукції	Середньорічне виробництво у 2008-2017 роках	Прогнозоване виробництво на 2019-2023 роки (тис. тонн, млн. штук)				
		2019	2020	2021	2022	2023
Зерно	3403,0	3600,0	3800,0	4000,0	4200,0	4400,0
Соняшник	590,0	650,0	700,0	750,0	800,0	850,0
Овочі	290,0	300,0	310,0	320,0	330,0	350,0
Виноград	127,0	130,0	135,0	140,0	145,0	155,0
Плоди та ягоди	79,3	82,0	85,0	88,0	91,0	94,0
М'ясо	67,0	68,0	69,0	70,0	72,0	74,0
Молоко	349,0	355,0	360,0	370,0	380,0	400,0
Яйце	305,0	310,0	320,0	330,0	340,0	350,0

- підвищення урожайності сільськогосподарських культур та продуктивності худоби і птиці;

- здійснення переходу виробництва і переробки сільгосппродукції на сучасні прогресивні ресурсо- та енергозберігаючі, безвідходні технології;

- стабілізація поголів'я худоби та птиці, збільшення виробництва молока, м'яса, яєць;

- підвищення ефективності роботи виноградно-виноробної галузі, її конкурентоспроможності;

- нарощування виробництва сільськогосподарської продукції у господарствах населення, вирішення проблем зайнятості жителів сіл, підвищення рівня життя;

- пропаганда та впровадження у виробництво досягнень науки і передового досвіду, сучасних технологій;
- удосконалення структури посівних площ;
- впровадження у виробництво елементів науково - обґрунтованої системи землеробства, передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- поліпшення ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поповнення та оновлення парку тракторів, машин і обладнання;
- розширення можливостей використання інновацій в аграрному секторі, розвиток зрошуваного землеробства;
- застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур та впровадження високопродуктивних сортів рослин;
- забезпечення розвитку інфраструктури аграрного ринку (обслуговуючих кооперативів, оптових ринків сільськогосподарської продукції);
- збереження родючості ґрунтів;
- збільшення площ органічних сільськогосподарських земель, нарощування обсягів виробництва органічної продукції;
- створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу в сільській місцевості і, як наслідок, збільшення виробництва товарної сільгосппродукції дрібними товаровиробниками та поліпшення умов праці сільського населення, покращення зайнятості людей;
- створення і впровадження у виробництво нових сортів пшениць універсального та інтенсивного типів з потенціалом продуктивності 9,5-11,0 т/га, посухо- та морозостійкістю, «сильними» та «екстрасильними» за якістю властивостями зерна, стійкими до розповсюджених хвороб.

Загальний економічний ефект залежатиме від кон'юктури світового та внутрішнього ринків, ресурсокупності використовуваних технологій виробництва продукції, її структури та якості.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Безпосередній контроль за ходом виконання Програми та координацію діяльності пов'язаної з реалізацією її заходів здійснює управління аграрної політики Одеської обласної державної адміністрації.

Відповідальний виконавець щороку до 15 липня та 15 січня подає Департаменту економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації звіт про стан реалізації Програми.

Поточний контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань агропромислового комплексу.

Після закінчення встановленого терміну дії Програми, не пізніше ніж у тримісячний строк, управління аграрної політики облдержадміністрації складає підсумковий звіт про результати її виконання і надає його Департаменту економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації разом з пояснювальною запискою.

ПАСПОРТ
регіональної Програми
розвитку агропромислового комплексу Одеської області
на 2019-2023 роки «Аграрна Одещина»

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління аграрної політики обласної державної адміністрації
2.	Розробник Програми	Управління аграрної політики обласної державної адміністрації
3.	Відповідальний виконавець Програми	Управління аграрної політики обласної державної адміністрації
4.	Учасники Програми	Управління аграрної політики обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації, ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова" НААН України, «Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція» НААН України, Селекційно-генетичний інститут –НЦНС НААН України, КП «Одеський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі», інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, асоціація «Виноградарі та винороби Одеської області», агро-еколого-рекреаційний кластер «Фрумушика –Нова», Одеська національна академія харчових технологій
5.	Термін реалізації Програми	2019 – 2023 роки
5.1.	Етапи виконання Програми	I етап: 2019-2020 роки; II етап: 2021-2023 роки
7.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у реалізації Програми	Обласний бюджет
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, млн. грн.	106,6
	у тому числі:	
8.1	кошти обласного бюджету	102,5
8.2	кошти інших джерел	4,1

Ресурсне забезпечення
регіональної Програми розвитку агропромислового
комплексу Одеської області на 2019-2023 роки
"Аграрна Одещина"

(млн.грн.)

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми					Усього витрат на виконання Програми
	I етап		II етап			
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	
Усього	13,6	17,5	22,0	25,1	28,4	106,6
місцевий бюджет, у тому числі:	12,8	16,7	21,1	24,3	27,6	102,5
обласний бюджет	12,8	16,7	21,1	24,3	27,6	102,5
кошти небюджетних джерел	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	4,1

**Напрями діяльності та заходи
регіональної Програми розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2023 роки
"Аграрна Одещина"**

№ з/п	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, млн. грн					Очікуваний результат	
					Всього	I етап		II етап			
						2019	2020	2021	2022		2023
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Часткова компенсація вартості придбання техніки, машин та обладнання вітчизняного виробництва, що використовується у виробництві, переробці та при зберіганні сільськогосподарської продукції	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	35,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	Впровадження сучасних ресурсозберігаючих технологій, оновлення парку машин та сільськогосподарської техніки
				обласний бюджет	35,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.	Часткова компенсація фермерським господарствам, що мають в обробітку до 1 тис.га землі, відсоткової ставки за коритування кредитами залученими в аграрну галузь	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	2,6	0,0	0,5	0,6	0,7	0,8	Впровадження сучасних агротехнологій, підвищення урожайності сільськогосподарських культур, продуктивності худоби
				обласний бюджет	2,6	0,0	0,5	0,6	0,7	0,8	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
3.	Здешевлення вартості електроенергії, витраченої на подачу води для зрошення	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	15,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	Збільшення виробництва продукції за рахунок використання потенціалу зрошуваних земель
				обласний бюджет	15,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	

				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
№ з/п	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, млн. грн						Очікуваний результат
					Всього	I етап		II етап			
						2019	2020	2021	2022	2023	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.	Здешевлення вартості придбання сільгосптоваровиробниками базового (елітного та суперелітного) насіння сільськогосподарських культур вітчизняної селекції	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	2,4	0,0	0,3	0,5	0,7	0,9	Підвищення урожайності зернових та технічних культур
				обласний бюджет	2,4	0,0	0,3	0,5	0,7	0,9	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
5.	Часткова компенсація витрат на придбання поголів'я племінного молодняка худоби та птиці	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	2,4	0,0	0,3	0,5	0,7	0,9	Підвищення продуктивності поголів'я худоби та птиці, оновлення стада
				обласний бюджет	2,4	0,0	0,3	0,5	0,7	0,9	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
6.	Часткова компенсація витрат на утримання корів, вівцематок і ярок	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	2,1	0,0	0,0	0,5	0,7	0,9	Стабілізація ресурсного потенціалу тваринництва, нарощування поголів'я
				обласний бюджет	2,1	0,0	0,0	0,5	0,7	0,9	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
7.	Часткова компенсація сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам вартості придбання техніки, машин та обладнання, необхідних для забезпечення їх виробничої діяльності	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	3,1	0,0	0,5	0,7	0,9	1,0	Вирішення проблем зайнятості сільського населення, збільшення виробництва продукції в особистих підсобних господарствах
				обласний бюджет	3,1	0,0	0,5	0,7	0,9	1,0	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
8.	Організація і проведення інформаційно-виставкових, дорадницьких та інших заходів у сфері агропромислового комплексу	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	3,3	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	Пропаганда та впровадження у виробництво досягнень науки і передового досвіду, просування на внутрішній і зовнішній ринки продукції, навчально-просвітницька діяльність на селі
				обласний бюджет	3,3	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
9.	Здешевлення витрат, направлених на заходи з	2019-2023рр.	Управління аграрної політики	Всього: в т.ч.	2,2	0,0	0,0	0,5	0,7	1,0	Збереження родючості ґрунтів, підвищення

№ з/п	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, млн. грн						Очікуваний результат
					Всього	I етап		II етап			
						2019	2020	2021	2022	2023	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	охорони, збереження та відтворення родючості ґрунтів		облдержадміністрації, райдержадміністрації	обласний бюджет	2,2	0,0	0,0	0,5	0,7	1,0	врожайності сільськогосподарських культур
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
10.	Підтримка заходів, направлених на запровадження та розвиток органічного сільськогосподарського виробництва і біологічних методів захисту рослин	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	2,6	0,1	0,3	0,5	0,7	1,0	Нарощування обсягів виробництва органічної продукції, вихід на зовнішні ринки
				обласний бюджет	2,6	0,1	0,3	0,5	0,7	1,0	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
11.	Створення регіональної Системи Географічних Зазначень для вин та винограду, визначення мережі підприємств для виробництва вин контрольованих найменувань за походженням (КНП), ведення Кадастру виноградників.	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації, ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства імені В.Є.Таїрова" НААН України	Всього: в т.ч.	4,0	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	Створення умов для виробництва вин контрольованих найменувань за походженням (КНП)
				обласний бюджет	4,0	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
12.	Розробка та впровадження молекулярно-маркерних технологій у селекційний процес створення нових сортів зернобобових культур (у першу чергу нуту)	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН України	Всього: в т.ч.	1,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	Створення гербіцидо-стійких сортів зернобобових культур (у першу чергу нуту Одеської селекції)
				обласний бюджет	0,6	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	
				кошти інших джерел	0,7	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	
13.	Дотація на 1 га посіву овочевих культур та картоплі	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, райдержадміністрації	Всього: в т.ч.	3,0	0,0	0,5	0,7	0,8	1,0	Збільшення посівних площ овочевих культур та картоплі в сільськогосподарських підприємствах, нарощування обсягів виробництва овочів та картоплі
				обласний бюджет	3,0	0,0	0,5	0,7	0,8	1,0	
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
14.	Кредитування на зворотній основі суб'єктів господарювання в аграрній сфері	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, КП "Одеський обласний фонд	Всього: в т.ч.	22,5	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	Розвиток малого та середнього бізнесу в сільській місцевості, нарощування виробництва

	агропромисловому комплексу з метою реалізації наявних у них бізнес-планів		Одеський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі", райдержадміністрації	обласний бюджет	22,5	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	наращування виробництва сільськогосподарської продукції
				кошти інших джерел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
№ з/п	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, млн. грн						Очікуваний результат
					Всього	I етап		II етап			
						2019	2020	2021	2022	2023	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
15.	Розробка та впровадження програми створення сортів озимої м'якої і твердої пшениці, з високими показниками якості зерна, адаптованих до умов глобальних змін клімату	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації, Селекційно-генетичний інститут-Національний центр насіннєзнавства та соротовивчення НААНУ	Всього: в т.ч.	1,7	0,2	0,2	0,5	0,4	0,4	Підвищення продуктивності посівів пшениці за рахунок впровадження якісно нових сортів, адаптованих до вирощування в умовах недостатнього вологозабезпечення та підвищеного температурного режиму, з показниками якості зерна "сильної" та "екстрасильної" пшениці
				обласний бюджет	0,9	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	
				кошти інших джерел	0,8	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	
16.	Розробка технології безвідходної переробки виноградних вичавок та її впровадження шляхом створення регіонального кластеру для виробництва вторинних продуктів виноробства	2019-2023рр.	Управління аграрної політики облдержадміністрації; Інститут проблем ринку та економіко – екологічних досліджень НАНУ; Асоціація "Виноградари та винороби Одеської області"; Агро-еколого-рекреаційний кластер "Фрумушика-Нова"; Одеська національна академія харчових технологій	Всього: в т.ч.	3,4	0,4	0,4	0,8	0,9	0,9	Створення мережі підприємств з первинної переробки виноградних вичавок, кісточок та гребенів з метою виробництва виноградної олії, муки та інших корисних продуктів.
				обласний бюджет	0,8	0,0	0,0	0,2	0,3	0,3	
				кошти інших джерел	2,6	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	
Всього: в т.ч.					106,6	13,6	17,5	22,0	25,1	28,4	
обласний бюджет					102,5	12,8	16,7	21,1	24,3	27,6	
кошти інших джерел					4,1	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	

Пояснювальна записка
до проекту рішення Одеської обласної ради: «Про затвердження
регіональної Програми розвитку агропромислового комплексу Одеської
області на 2019-2023 роки «Аграрна Одещина».

У поточному році закінчується термін дії регіональної Програми розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2014-2018 роки.

Реалізація напрямків та заходів зазначеної програми сприяла вирішенню питань нарощування виробництва таких важливих видів продукції сільського господарства, як зерно, соняшник, виноград, плоди та ягоди, про що свідчать дані Головного управління статистики в Одеській області за останні 5 років.

Виробництво основних видів сільськогосподарської продукції
в усіх категоріях господарств Одеської області у 2013-2017 роках (тис. тонн)

Види продукції	роки				
	2013	2014	2015	2016	2017
Зерно	3670,8	3677,2	3489	4403,3	4264,9
Соняшник	777,2	673,6	755,3	1004,2	903,9
Овочі	407,6	437,8	436,5	348,8	287,6
Виноград (в сг пп)	162,7	148,7	121,1	135,8	153,2
Плоди та ягоди	82,9	74,0	85,0	85,1	90,1
М'ясо	70,2	71,1	73,5	69,9	67,4
Молоко	402,3	406,2	385,3	363,3	348,6
Яйца (млн. шт.)	355,1	356,6	355,0	322,4	305,2

Намітилась тенденція до зростання обсягів виробництва продукції харчової та переробної промисловості. Поступово оновлюється та модернізується парк сільськогосподарської техніки. Впроваджуються у виробництво сучасні інтенсивні технології, нові сорти рослин, високопродуктивні породи тварин і птиці. Удосконалюється структура посівних площ, створюються нові робочі місця, підвищується рівень життя сільського населення.

Разом з тим, актуальними залишаються питання збереження родючості ґрунтів, підвищення ефективності використання зрошуваних земель, нарощування виробництва овочів та картоплі, винограду, фруктів та ягід, поголів'я худоби та птиці, розвиток кооперації на селі, поновлення машино-тракторного парку та ряд інших, не менш важливих питань.

Враховуючи зазначене, управлінням аграрної політики облдержадміністрації розроблена регіональна Програма розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2023 роки «Аграрна Одещина», основною метою якої являється розвиток високопродуктивного аграрного виробництва, ефективне функціонування аграрної галузі, створення умов для успішного розвитку малого та середнього бізнесу, забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Розвиток агропромислового комплексу буде забезпечуватись шляхом:

- впровадження інтенсивних, ресурсозберігаючих, безвідходних технологій виробництва продукції;
- оптимізації структури посівних площ основних сільськогосподарських культур на основі науково-обґрунтованих рекомендацій з урахуванням природно-економічних зон;
- раціонального використання зрошуваних земель;
- впровадження сучасних сортів, гібридів рослин, порід худоби та птиці, покращення насінництва і племінної справи;
- науково-методичного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поширення інформаційно-комунікаційних технологій, виставкової діяльності та дорадницьких послуг;
- підвищення генетичного потенціалу худоби та птиці, запровадження сучасних технологій виробництва тваринницької продукції.

Фінансування заходів Програми буде здійснюватись за рахунок:

- власних коштів товаровиробників;
- коштів місцевого бюджету;
- кредитних ресурсів комерційних банків;
- інших, не заборонених законодавством, джерел фінансування.

Усього на виконання Програми пропонується залучити 106,6 млн. грн., в тому числі з місцевого бюджету 102,5 млн. грн., з інших не бюджетних джерел - 4,1 млн. грн.

Конкретні обсяги фінансування Програми за рахунок коштів обласного бюджету будуть затверджуватись щорічно рішенням обласної ради про обласний бюджет в межах наявного фінансового ресурсу.

Передбачено 16 напрямків бюджетної підтримки агротоваровиробників, зокрема можливість часткового здешевлення вартості придбання сільськогосподарської техніки, машин та обладнання вітчизняного виробництва, пільгового кредитування малих та середніх товаровиробників, придбання високорепродуктивного насіння, племінного молодняка худоби та птиці, сприяння розвитку сільськогоспооперації, органічного землеробства, збереження родючості ґрунтів, впровадження у виробництво наукових розробок, тощо.

Передбачається, що виконавцями Програми, крім управління аграрної політики облдержадміністрації, також будуть районні державні адміністрації, ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова" НААН України, «Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція» НААН України, Селекційно-генетичний інститут – НЦНС НААН України, КП «Одеський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі», інститут проблем ринку та економіко- екологічних досліджень НАН України, Одеська національна академія харчових технологій.

Заступник начальника
управління аграрної політики

В.М. Власенко